

2013RGW15

VERSLAG van de vergadering van de statencommissie Ruimte, Groen en Water d.d. 21 januari 2013 in het Provinciehuis van Utrecht

Aanwezig:

Drs. A.H.L. Kocken (voorzitter), drs. R.W. Krol (gedeputeerde), drs. RE.. de Vries (gedeputeerde), E.R.M. Balemans (VVD), drs. F.H.W. Bekkers (GroenLinks), mw. J. Bloemberg (PvdD), mw.drs. U.P. Blom (PvdA), drs. J.G.Boerkamp (D66), mw. E.J. Broere (PVV), mw. P. Doornenbal (CDA), drs. P.W. Duquesnoy (SP), J. Fastl (GroenLinks), drs. C. de Heer (ChristenUnie), J.J. v.d. Helm (PVV), ir. N.J.P. Hoefnagels (D66), ing. D. Kilic (PvdA), G.A. de Kruif (CDA), J. v.d. Lagemaat (SGP), mw.drs. A.M.C. Mineur (SP), ing. H.N. Scherer (PVV), dr. I. Thonon (D66), G.H.J. Weierink (VVD) en W. van Wikselaar (SGP);

Afwezig: mw. W.M.M. Hoek (50PLUS) en W. van der Steeg (PvdD);

Van ambtelijke zijde aanwezig: L.C.A.W. Graafhuis en mw. G. van Weerd (verslag).

---

1. Opening

De voorzitter, de heer Kocken, opent de vergadering met een woord van welkom. Berichten van verhindering zijn ontvangen van mevrouw Hoek en de heer V.d. Steeg. Namens de commissie zal een groet naar mevrouw Hoek worden gezonden zij heeft een lelijke val gemaakt. De heer V.d. Steeg wordt vervangen door mevrouw Bloemberg. Voorts wordt de heer V.d. Helm, nieuw commissielid namens de PVV, welkom geheten.

Mededeling van de heer F. ter Maten, Landschap Erfgoed Utrecht

De heer Ter Maten memoreert dat LEU in 2011 grote problemen had als gevolg van een reorganisatie en ontslagen. Ook kwam er toen een einde aan de landschapsbeheerploegen, die met groepen vrijwilligers het landschap onderhielden; dit was financieel niet meer mogelijk. Dankzij PS van Utrecht ontving LEU € 100.000 voor een doorstart van de landschapsbeheerploegen in 2012. De doorstart is een succes geweest. In 2013 zal dat worden voortgezet met financieel onafhankelijke landschapsbeheerploegen. De ploegen zijn inmiddels onafhankelijk van subsidies geworden en verwerven inkomsten van eigenaren waar opdrachten voor worden uitgevoerd. Inmiddels werken de landschapsbeheerploegen voor 25 particuliere landschapseigenaren. Er zijn 4 betaalde krachten en 100 vrijwilligers hebben zich daarbij aangesloten, dat alles met een budget van € 200.000,-. De heer Ter Maten dankt PS voor het feit dat er eenmalig een bedrag beschikbaar is gesteld om de doorstart van de landschapsbeheerploegen voor elkaar te krijgen. PS verdienen daarvoor een taart. Graag wil hij deze taart aanbieden aan gedeputeerde Krol die zich als eerste sterk heeft gemaakt voor de subsidie voor de landschapsbeheerploegen. Nogmaals dankt hij PS voor de financiële steun. Vervolgens overhandigt de heer Ter Maten onder applaus de taart aan gedeputeerde Krol.

2. Vaststellen agenda

Voorliggende agenda wordt vastgesteld.

3. Verslag statencommissie Ruimte, Groen en Water van 26 november jl.

Het verslag van deze commissievergadering wordt vastgesteld.

4. Mededelingen

Gedeputeerde Krol praat de commissie bij over een tweetal gesprekken met de staatssecretaris van landbouw en natuur: in eerste instantie was dat met de heer Co Verdaas en in tweede instantie met zijn opvolger mevrouw Sharon Dijksma. Gesproken werd over de vraag wat er wordt bedoeld met een robuustere EHS. De heer Verdaas wilde actief inzetten op het realiseren van de afspraken die daarover reeds zijn gemaakt. Het zou mooi zijn wanneer aan het einde van het traject gesproken kan worden van een robuustere EHS.

Partijen zijn er nog niet uit hoe met het bedrag van € 200 miljoen moet worden omgegaan. De Tweede Kamer beschouwt dat als een instrument waarmee de Kamer invloed kan uitoefenen. Echter, de terreinbeherende organisaties en de provincies staan op het standpunt dat dit bij de totale natuuropgave behoort. Er is een geldbedrag en een grondhoeveelheid beschikbaar om de helft van de internationale ambities te kunnen realiseren. In 2016 zal de stand van zaken dienaangaande worden geëvalueerd. Op voorhand stelt spreker dat in 2016 niet meer dan circa de helft van de internationale ambities zal zijn gerealiseerd. De gezamenlijke provincies willen het bedrag van € 200 miljoen aanwenden om de internationale natuuropgave ambities mogelijk te kunnen maken. Staatssecretaris Dijksma is iets gevoeliger voor de opvatting van de Kamer, dan de heer Verdaas.

Overigens is er sprake van een goede verhouding tussen de nieuwe staatssecretaris en de provincies. Mevrouw Dijksma wordt ervaren als een prettige, toegankelijke bestuurder.

Voorts is er van gedachten gewisseld over de problematiek rond de Programmatische Aanpak Stikstof. Op een ander moment zal gedeputeerde Krol daar op terugkomen.

Gedeputeerde De Vries Er is sprake van politieke onrust binnen HDSR. Provincie houdt toezicht op de uitvoering van taken door het waterschap. Niet op het democratisch proces binnen het AB. De gedeputeerde voorziet een brief van de oppositiefracties die om ingrijpen door de provincie vragen. Gedeputeerde zal hier op gepaste en bovenstaande wijze reageren en een afschrift van deze reactie ter informatie aan de commissie sturen. Daarnaast vindt er afstemming plaats met Zuid-Holland.

5. Rondvraag

De heer Weierink stelt een aantal vragen over de uitnodiging van de provincie Utrecht voor de traditionele nieuwjaarsbijeenkomst op 11 februari a.s. voor Flora- en Faunawet betrokkenen met als doel de gemeenschappelijke band verder te versterken en bij te dragen aan kennisoverdracht, netwerkvorming en begrip kweken voor elkaars standpunten. Zijn vragen zijn:

1. Wat is het traditionele karakter van deze nieuwjaarsbijeenkomst? Volgens de VVD wordt deze bijeenkomst voor de eerste keer georganiseerd.
2. Hoe wil het college invulling geven aan de doelen die in de uitnodiging worden vermeld?
3. Kan het college nader specificeren om welke betrokkenen het gaat bij de Flora- en Faunawet?
4. Wat is de motivatie om voor deze specifieke groep een aparte nieuwjaarsbijeenkomst te organiseren, terwijl PS op 2 januari een nieuwjaarsreceptie hebben bijgewoond en op 8 januari een nieuwjaarsreceptie van de Oostbroekorganisaties? Het lijkt de VVD logisch dat de Flora- en Faunawet betrokkenen ook daarvoor zouden zijn uitgenodigd.
5. Wie is de gastheer, wat zijn de kosten van deze bijeenkomst en wie betaalt dat?
6. Is het college bereid om de bijeenkomst van 11 februari af te gelasten zodat er geen extra uitgaven worden gemaakt?

Gedeputeerde Krol beantwoordt de vragen als volgt:

1. Hij legt uit dat het om een traditionele bijeenkomst gaat die 1 keer per jaar in het Provinciehuis wordt georganiseerd, sinds het Flora- en Faunabeleid de verantwoordelijkheid van de provincie is geworden, dus sinds 2002. Deze bijeenkomst wordt voor de tiende keer

georganiseerd en daar bestaat ook het traditionele karakter uit. Altijd worden PS daarvoor uitgenodigd. Soms is het een nieuwjaarsbijeenkomst en soms wordt het een wat algemenere bijeenkomst genoemd.

2. Op dergelijke bijeenkomsten heeft ooit mw. Bodewitz van de PvdD alternatieve methoden van schadebeperking door ganzen gepresenteerd. Ook is er gesproken door de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging. Vorig jaar heeft de stichting Valwild een presentatie gehouden over aanrijdingen op provinciale wegen. Het gaat hier om een specifieke doelgroep die over specifieke onderwerpen discussie met elkaar voert.
3. Aanwezig zijn o.a. de Faunabeheereenheid, wildbeheereenheden, LTO, dieren- en vogelbescherming, politie, universiteit, terreinbeherende organisaties, defensie, valwild coördinatietellers, vereniging Reewild, vereniging Edelhart, natuurnetwerk etc.
4. De genodigden komen elkaar niet op andere bijeenkomsten tegen. Het grootste deel van de genodigden is niet aanwezig op de traditionele Oostbroekorganisatiebijeenkomst. De kennisoverdracht Flora- en Faunawet genodigden is zeer de moeite waard.
5. Gedeputeerde Krol is gastheer van de bijeenkomst omdat het zwaartepunt van het Flora- en Faunabeleid in zijn portefeuille zit. Er is ook een zekere overlap met de portefeuille van gedeputeerde De Vries, gelet op handhaving.
De bijeenkomst wordt in eigen huis georganiseerd en de kosten worden begroot op 281,25 euro. Sinds het decentralisatieakkoord is de provincie verantwoordelijk voor het Flora- en Faunabeleid. De nieuwjaarsbijeenkomst wordt betaald uit de decentralisatiegelden LNV-IPO in het kader van de uitvoering Flora en Faunawet, onderdeel communicatie.
6. De geringe kosten van deze nieuwjaarsbijeenkomst zijn zeker verantwoord, temeer daar er stevige politieke discussies (gaan) plaatsvinden over grote hoefdieren en het ganzenbeleid. Het is belangrijk dat er tussen politiek en uitvoerders van het beleid tenminste 1 x per jaar contacten plaatsvinden.

Mevrouw Broere suggereert de gedeputeerde genoemde bijeenkomst van een andere naam te voorzien dan nieuwjaarsbijeenkomst, gezien de discussie die daarover is ontstaan.

Gedeputeerde Krol neemt die suggestie over. Beter is het te spreken van “netwerkbijeenkomst” of “kennisuitwisselingbijeenkomst”.

De heer Weierink dankt voor de helderheid die nu over deze uitnodiging is ontstaan. Hij memoreert dat er op 31 januari ook een bijeenkomst over natuurbeleid wordt georganiseerd.

Voorts sluit hij zich aan bij de suggestie van mevrouw Broere. Hij bepleit een vast moment voor de jaarlijkse bijeenkomst Flora- en Faunawet genodigden in de planning in te roosteren.

De voorzitter zegt toe dat deze bijeenkomst aan de termijnagenda zal worden toegevoegd.

6. Termijnagenda

Wordt voor kennisgeving aangenomen.

7. Statenvoorstel vaststellen Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 en Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013

De voorzitter deelt mede dat dit voorstel in drie ronden zal worden behandeld en dat de spreektijdenregeling zal worden gehanteerd. Hij verzoekt de statenleden amendementen of wijzigingsvoorstellen uiterlijk 31 januari door te geven aan de heer Jonge Poerink. De heer Jonge Poerink zal vervolgens beoordelen of die inbreng technisch mogelijk is. Eventuele noodzakelijke wijzigingen kunnen dan nog voorafgaand aan de P.S vergadering worden aangebracht.

De voorzitter geeft eerst het woord aan twee insprekers.

De heer R. Jonkers, wethouder RO te Montfoort, leest een inspraaknotitie voor die aan het verslag van deze vergadering zal worden toegevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen. Zijn inbreng heeft betrekking op plan IJsseloord, het terrein van ondernemer Jan Snel, en het pleidooi dit alsnog op te nemen in de PRS.

De heer B. Duindam, wethouder te Woerden, leest een inspraaknotitie voor die aan het verslag van deze vergadering zal worden toegevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen. Het pleidooi van de heer Duindam heeft betrekking op de schuifruimte Wulverhorst in relatie tot herstructurering.

De voorzitter geeft de commissieleden gelegenheid vragen te stellen.

De heer Hoefnagels vraagt de heer Duindam naar het “betreffende bedrijf”. In de stukken ten behoeve van de commissie MME wordt gemeld dat dit ook in het convenant staat. Echter, de heer Duindam gaf aan dat het niet in het getekende convenant staat. Kennelijk is er aan het einde nog een wijziging gekomen. D66 vraagt dienaangaande om een toelichting.

De heer Duindam antwoordt dat de inbreng van D66 juist is. Afgesproken is dat in het convenant zou worden opgenomen dat Wulverhorst uitsluitend als schuifruimte zou worden gebruikt zonder verdere beperkingen naar bedrijven toe. Zo hebben partijen die afspraak met elkaar ondertekend.

De voorzitter dankt beide sprekers voor hun inbreng.

Vervolgens vraagt hij de commissieleden in te gaan op amendementen of wijzigingsvoorstellen op de PRS/PRV.

De heer Balemans zal de punten belichten die bij de VVD fractie nog ter discussie staan, al dan niet in positieve zin ten opzichte van de PRS. De VVD overweegt een aantal amendementen in te dienen. Spreker brengt het volgende naar voren.

- Zijn fractie staat welwillend ten opzichte van de situatie van het bedrijf Van Ooijen te Woerden en is voornemens daarover een amendement in te dienen. Het aandachtspunt is wel dat het terrein als bedrijfslocatie door Van Ooijen kan worden gebruikt maar dat ongebreidelde woningbouw daar niet mag worden toegestaan. In die zin moet precedentwerking worden voorkomen. Het “verloren stukje grond” aldaar moet optimaal gebruikt worden, zodat er op een andere locatie ruimte vrijvalt die weer kan worden benut om de leefbaarheid van de omgeving aldaar een positieve impuls te geven.
- Wat betreft de Wulverhorst zijn er fracties die negatief zijn over de formulering dienaangaande in de PRS. De VVD is daar wat minder negatief over. Het is duidelijk dat Woerden wat ruimte moet krijgen. Lege kantoren kan men niet altijd gebruiken voor andersoortige bedrijven. Zijn fractie staat daar niet onwelwillend tegenover.
- In 2009 hebben PS een besluit genomen over de golfbaan. De VVD was van dat besluit geen voorstander. De golfbaan die nu wordt gepresenteerd is op zich wel een mooie invulling van het landelijk gebied. De VVD moet daar nog wel een afweging op maken maar de fractie staat daar niet onwelwillend tegenover.
- Wat betreft het bedrijventerrein IJsseloord, vindt spreker het wel logisch om daar ruimte te bieden. Echter, dat mag niet tot een onbeperkte vrijbrief leiden. Goed moet worden gekeken naar de bedoeling van dat terrein. Niet alleen de werkgelegenheid is een argument maar vooral het draagvlak voor het plan dat bij bewoners is ontstaan en de landschappelijk verantwoorde inpassing. De VVD staat dan ook welwillend tegenover dit initiatief.
- Vragen zijn er over de definities van kernrandzones, de groene contouren en de invulling daarvan. Daarover is discussie gaande en zijn fractie zal zich daarover beraden.

- Tijdens een bezoek aan Woudenberg bleek dat agrariër De Greef zijn bedrijf mocht uitbreiden. Echter, wanneer de nieuwbouw tegen de bestaande bouw zou worden gepositioneerd, in plaats van 5 meter verderop, zou het bedrijf binnen de EHS vallen maar zou er een minder positief effect optreden voor dierenwelzijn, luchtkwaliteit e.d. dan wanneer de EHS grens iets zou worden opgeschoven. Zijn fractie beraadt zich hierover maar realiseert zich dat het om een individueel bedrijf gaat en dat precedentwerking moet worden voorkomen. De VVD wil de desbetreffende agrariër de ruimte geven om te ondernemen en dierenwelzijn, milieu en klimaat verder te optimaliseren. Dat kan ertoe leiden dat de EHS grens soms iets moet opschuiven om het beste resultaat te kunnen bewerkstelligen.
- Vanuit de VVD achterban heeft hem een vraag bereikt die hij nu voorleest. Het betreft de situatie van de forten Lunet aan de Snel en Hondsdijk die eventueel uit de EHS worden gehaald. Het gaat hier om particulier eigendom. Forten die binnen de EHS gelegen zijn, kunnen niet worden ontwikkeld. Worden ze uit de EHS gehaald dan kunnen de forten worden geoptimaliseerd. Hij verneemt daarop graag een reactie van GS.

Mevrouw Blom zal namens de PvdA een aantal algemene punten naar voren brengen en een aantal mogelijke amendementen. Waardering is er voor de wijzigingen die naderhand in de PRS zijn aangebracht. In een aantal daarvan kan de PvdA zich vinden maar er zijn ook enkele punten waar haar fractie moeite mee heeft. De PvdA vindt drie onderwerpen van het grootste belang, nl. woningbouw, werkgelegenheid en natuur en groen.

* Woningbouw

De PvdA vindt het erg belangrijk dat er voldoende betaalbare woningen zijn in de provincie Utrecht. Er zijn oprechte zorgen over de huidige woningbouwstagnatie. Er zijn partijen die twijfelen of de geplande uitleglocaties wel door moeten gaan. De PvdA hanteert evenals PS de volgorde: eerst binnenstedelijk bouwen en pas daarna uitleglocaties. De PvdA houdt zich aan gemaakte afspraken. De afspraken die in het kader van de NV Utrecht zijn gemaakt zijn belangrijk. Het gaat hier nadrukkelijk om mogelijke locaties. Het is beslist niet zeker of die locaties bij de huidige woningbouwstagnatie zullen worden uitgevoerd. De PvdA wil wel vasthouden aan de afspraken met de NV Utrecht, dus aan de ontwikkellocaties zoals deze op dit moment gepland zijn.

* Werkgelegenheid

Bedrijventerreinen en kantorenlocaties kunnen bijdragen aan werkgelegenheid. Echter, heel vaak gaat het om regionale werkgelegenheid. De provincie bekijkt het vanuit provinciaal perspectief en vanuit dat perspectief is de PvdA het geheel eens met GS dat er in de provincie Utrecht voldoende bedrijventerreinen en kantorenlocaties zijn, gelet op de vele leegstand. Ook moet naar de toekomst worden gekeken. Er zijn plannen dat Utrecht in de toekomst een landsdeel gaat worden, plannen waarmee de PvdA instemt. Voorts is het goed oog te hebben voor de ontwikkelingen in aangrenzende provincies. Het is dan ook niet nodig om extra bedrijventerreinen en kantorenlocaties toe te voegen. Op een enkel punt zal maatwerk wel mogelijk moeten zijn. Haar fracties wil graag meedenken met andere partijen die op hele kleine punten maatwerk willen.

* Natuur en groen

De PvdA is voor het afmaken van de EHS en de verbindingszones. Tegelijkertijd zijn er financiële problemen. Oprechte zorgen blijven er over de groene contouren en over de kernrandzones. Haar fractie onderzoekt of er samen met GroenLinks een amendement kan worden opgesteld over de kernrandzones, met name om de voorwaarden wat strikter te formuleren. Zij hoopt dat andere fracties dat zullen volgen.

Wat betreft de groene contour, kan mevrouw Blom zich voorstellen dat samen met de ambtenaren wordt bekeken of er mogelijkheden zijn om de deur niet wagenwijd open te zetten zoals nu, naar het oordeel van de PvdA, het geval is. In de groene contour is enorm veel

mogelijk. Enerzijds worden grote ontwikkelingen tegengehouden terwijl er anderzijds enorm veel kleinere ontwikkelingen worden toegestaan en dat is in strijd met de ambitie uit het Akkoord van Utrecht en past niet bij het woord Groene Contour.

* Megastallen

Ook over dit onderwerp heeft haar fractie zorgen. Vooral 's avonds wordt de impact van de megastallen op het landschap erg duidelijk. Mogelijk zal haar fractie een amendement formuleren, wellicht gekoppeld aan de groene contour.

De heer Kilic deelt het volgende mede:

Bedrijventerreinen: De PvdA constateert veel leegstand, ook in kantorenlocaties. Een goed voorbeeld van maatwerk is het terrein van Jan Snel in Montfoort. Samen met de buurtbewoners is daar een goed projectplan tot stand gekomen. De PvdA staat daar niet onwelwillend tegenover; dat initiatief zal door zijn fractie dan ook worden gesteund.

A12 zone: Zijn fractie pleit ervoor te voorkomen dat ruimtelijke onomkeerbare ontwikkelingen daar zouden worden gerealiseerd. Een amendement daarover, bv. van D66, zal door zijn fractie worden gesteund.

Waterparels: Mogelijk komt de ChristenUnie met een amendement om de Waterparels indicatief op de kaart te plaatsen. Dat zal door zijn fractie worden gesteund.

Hoef en Haag: meerdere partijen worstelen met dit onderwerp. De PvdA wil zich aan de gemaakte afspraken houden en dus ook vasthouden aan Hoef en Haag.

Golfbaan Woerden: De PvdA is van mening dat een golfbaan in het gebied niet landschappelijk past. Wanneer daarvoor een meerderheid in PS is, dan overweegt zijn fractie een motie in te dienen om de golfbaan open te stellen voor mensen met weinig inkomen.

Windmolens: alle locaties die al in het ontwerp stonden dienen naar het oordeel van de PvdA te worden gehandhaafd. Men dient aan gemeenten over te laten om met bewoners en bedrijven goede plannen te ontwikkelen. De PvdA vindt de participatie van de omgeving van groot belang: niet alleen meedoen aan een windmolenproject maar ook delen in de baten en lasten van een windmoleninstallatie. Zijn fractie zal daarover een motie indienen.

Wanneer D66 een motie indient over energiebesparing, dan zal zijn fractie dat steunen.

De heer De Kruif deelt mede dat het CDA voor een nadere beoordeling inmiddels twee amendementen naar de provincie heeft doorgestuurd. Voorts benoemt de heer De Kruif een enkele onderwerpen die binnen het CDA spelen, zonder daar direct een mening over te geven:

- Over de definitie van grondgebonden landbouw is een amendement voorbereid. De 2,5 GVE als norm voor grondgebonden landbouw is volgens het CDA niet werkbaar.
- De voorwaarden voor het vergroten van een bouwblok tot boven de 1,5 ha worden door het CDA als zwaar ervaren. Het CDA kan op zich wel met de strenge normen leven, echter, de waterbeschermingsgebieden mogen nu niet tot 2,5 ha. groeien. Mogelijk zal het CDA daarover een amendement gaan indienen.
- Megastallen: inderdaad zijn moderne stallen in het licht erg zichtbaar. Dat wordt veroorzaakt door de nieuwe manier van bouwen met veel lucht en licht in de stallen. Dat heeft niets te maken met de grootte van de stallen maar met de constructie daarvan. Het CDA heeft nog steeds moeite met de term “megastallen”, omdat dit een feitelijk onjuiste definitie is voor hetgeen er in de PRS wordt bedoeld. Het gaat dan om bouwblokken groter dan een bepaalde oppervlakte, en die worden dan megastallen genoemd. Echter, een megastal is een gebouw en geen bouwblok. Mogelijk dat het CDA hierover een wijzigingsvoorstel zal indienen zodat de termen op de juiste wijze worden gehanteerd.
- Windenergie: Het CDA is er nog niet uit hoe dat moet worden opgepakt en is niet geheel overtuigd van nut en noodzaak van de windmolens. Duidelijk is wel dat er een landelijke

opgave ligt en die kan alleen worden gehaald met inzet van windmolens. De uitwerking van de Elektriciteitsnet in verband met extra locaties levert onduidelijkheid op. De berichten van de Windunie, betrekking hebbend op jurisprudentie, waarin een en ander toch wat wordt gebagatelliseerd, worden door het CDA niet geheel onderschreven. De participatiemogelijkheden moeten in ieder geval worden meegenomen.

- **Mogelijkheden in de EHS**
Twee forten en meerdere landgoederen worden in hun ontwikkeling door de EHS beperkt. Het CDA stelt voor deze forten en landgoederen wel degelijk in de EHS op te nemen, en later na te gaan denken over de vraag of het beleid in de EHS breder kan worden getrokken zodat ook gebouwen in de EHS meer ontwikkelmogelijkheden gaan krijgen.
- **Groene contour:** het is voor het CDA niet helemaal duidelijk wanneer en hoe de groene contour tot EHS wordt omgedoopt wanneer daarin nieuwe natuur wordt gerealiseerd. Ook dit is een punt van aandacht.
- **Kleine kernen beleid:** Het CDA wil vooral nadenken over de vraag of een uitbreiding wel de juiste oplossing is voor het leefbaarheidsprobleem in de kleine kernen.
- **Bedrijventerreinen:** Eerder werd al gesproken over IJsseloord, Van Ooijen en polder Wulverhorst. Het CDA is voornemens een amendement over IJsseloord in te dienen om de plannen te realiseren onder de voorwaarde dat de uitbreiding aldaar uitsluitend voor parkeerterrein wordt gebruikt. Over de andere bedrijventerreinen wordt door zijn fractie nog nagedacht.

De heer Thonon deelt de volgende standpunten van D66 mede:

- D66 is er wat betreft de windenergie op voor om de locaties uit de oude structuurvisie in de nieuwe PRS op te nemen, inclusief de nieuwe locaties Lage Weide, het Klooster en het Amsterdam-Rijnkanaal. Voorts vraagt hij GS wat PS zouden moeten doen om ook de Vianen-locatie in de PRS te krijgen.
- Wat betreft IJsseloord in Montfoort, sluit zijn fractie zich aan bij het CDA. Voor D66 is het van belang dat het plan in overleg met omwonenden is ontworpen. Daarnaast ziet het plan er goed uit. Hij zou het toejuichten indien de verhoudingen wat betreft 1 ha. parkeerterrein en 4 ha natuur ook zo in de kernrandzones zouden worden toegepast.
- D66 overweegt een amendement in te dienen om de Kwaliteitsgidsen als bijlagen op te nemen bij de PRS. De bijlagen over landschap, die nu in de PRS/PRV zijn opgenomen, zijn een wat te zwakke handreiking richting gemeenten. Beter is het de uitstekende Kwaliteitsgidsen als bijlagen op te nemen in de PRS, zodat er met de PRS een sterkere koppeling ontstaat.
- Wat betreft de verstedelijkingszone A12 wil D66 ruimtelijk onomkeerbare beslissingen voorkomen. Daarover moet een tekst in de PRS worden opgenomen zodat de provincie op termijn geen beslissingen neemt, die daar een A12 verstedelijkingszone, zoals in het ontwikkelingsperspectief is geschetst, tegen zouden gaan. Dit is ook gebeurd voor de Utrecht-Almere-Bredalijn.
- **Top- en subtopgebieden:** D66 wil graag een artikel toevoegen aan de paragraaf Water in de PRV met de strekking dat een ruimtelijk plan bestemmingen bevat die de verdrogings situatie in de gebieden niet laat verslechteren. GS zijn van mening dat het in die gebieden om een hydrologisch regime gaat maar ook de ruimtelijke plannen kunnen van invloed zijn, als het gaat om bemaling, grondwateronttrekking e.d. D66 wil daar een slot op de deur doen in de vorm van ruimtelijke bescherming.
- **Groene contour:** D66 is van mening dat GS een wijzigingbevoegdheid hebben om tussen twee herzieningen van de PRS in de natuur, die in de groene contour is ontwikkeld, om te vormen naar EHS, zodat de natuur daar een beschermde status krijgt.

- D66 staat welwillend tegenover mogelijke amendementen van PvdA en GroenLinks om de definitie in het kader van de kernrandzones nader aan te scherpen zodat duidelijk is dat er sprake moet zijn van kwaliteitstoevoeging alvorens er kan worden gebouwd. Voor D66 is het principe “voor wat, hoort wat” van groot belang om buiten de rode contour te kunnen en mogen bouwen. D66 wil zelf met een amendement komen om het woordje “direct” toe te voegen, dus bouwen direct in aansluiting op rode contouren om niet de mogelijkheid te laten bestaan dat in de naaste omgeving een vakantiepark met wat groen kan worden gebouwd.
- Met de ChristenUnie wordt een amendement voorbereid om de Waterparels indicatief of als toelichtend element op de kaart Water te zetten en letterlijk onderdeel te laten blijven van het provinciale beleid.
- Wat betreft het Nationaal Hockey Centrum in Maarschalkerweerd wordt er een hele ruime verlegging van de rode contour voorgesteld. D66 wil eerst afwachten waar de gemeente Utrecht mee komt aan structuurvisie of bestemmingsplan. Vervolgens kan de benodigde ruimte worden toegestaan via een partiële herziening; daartoe kan dan een tekst in de PRS worden opgenomen, bv. dat de provincie zal meewerken aan zo’n partiële herziening.
- Wat betreft de Oude Hollandse Waterlinie sluit D66 zich aan bij de opvatting van de ChristenUnie.
- Energie en energiebesparing: D66 stelt voor de huidige tekst uit de PRV iets aan te scherpen, met name om de duurzame energiebronnen nader te specificeren. Ook moet worden aangegeven bij welke soorten verstedelijking rekening moet worden gehouden met duurzame energie en energiebesparing. D66 zal hierover een amendement indienen.
- D66 is voorts van oordeel dat er een thematische structuurvisie voor de Ondergrond moet komen; dit moet niet langer een overweging zijn maar een besluit.
- Wat betreft de bouwblok-grootte landbouw komt GroenLinks met een voorstel.

De heer Scherer licht de amendementen van de PVV op de PRS/PRV toe.

- De PVV stelt ten aanzien van windenergielocaties, artikel 2.6, een amendement voor, nl. het toevoegen van een punt 4 waaruit naar voren komt dat er een minimale afstand tussen windturbines en een woning wordt gerespecteerd. Dat gaat dan om 4 tot 5 maal de totale hoogte van een turbine.
- Wat betreft artikel 4.13, PRV, agrarische bedrijven, vindt de PVV de eis onrechtmatig dat uitbreiding naar een bouwblok-grootte van 2,5 ha moet bijdragen aan verbetering van de volksgezondheid. Zowel in punt 5.f en 6.e moet dat wat de PVV betreft komen te vervallen. De PVV zal een amendement indienen dat een uitbreiding naar een bouwblok van 2,5 ha. mogelijk maakt, met alle voorwaarden die daaraan zijn verbonden, maar dan ook in waterbeschermingsgebieden.
- De PVV wil in het stedelijk programma Ronde Venen een uitbreidingslocatie toevoegen aan Abcoude, de zgn. BAM gronden, die buiten de rode contouren zijn gevallen. Dat is onredelijk omdat de rode contour daar verschoven is ten gunste van het bestuursorgaan de toenmalige gemeente Abcoude, maar ten ongunste van een particuliere eigenaar. Dat moet ongedaan worden gemaakt.
- De PVV wacht de amendementen voor het plan IJsseloord af. Hij dankt mevrouw Raymakers voor de informatieve email die hij over dit punt van haar heeft ontvangen. De PVV is van mening dat de firma Snel met de gemeente Montfoort de plannen aldaar zou moeten kunnen realiseren. De opmerking van het CDA is wel terecht dat het alleen om een parkeerterrein mag gaan en dat er niet gebouwd gaat worden.
- De PVV is voorstander van toevoeging van een uitbreidingslocatie in het stedelijk programma Lopik om daar ca. 30 woningen in de kern Cabauw mogelijk te maken.

- Wat betreft de golfbaan is de PVV van mening dat de recreatiezone met 70 ha. wordt vergroot. Tegelijkertijd moet de overlappende aanduiding landbouwkerngebied worden verwijderd. Het voorstel dat mensen met een laag inkomen daar tegen gereduceerd tarief de mogelijkheid krijgen om te golfen noemt de heer Scherer leuk.
- De PVV wil de maatschap Me for in Breukelen gunnen dat zij op het bedrijventerrein Breukelerwaard een stukje rode contour mogen verleggen zodat het transportbedrijf, dat voor redelijk wat werkgelegenheid zorgt, zich daar kan vestigen. De PVV zal hierover een amendement indienen.

Mevrouw Mineur verwijst naar hoofdstuk 4.2 PRS, windenergie. Dat is één van de meest omstreden onderwerpen uit de PRS met grote voorstanders maar ook fervente tegenstanders. Er zijn twee belangrijke argumenten, nl. lokaal draagvlak en een positieve MER. Dat zijn de twee voorwaarden die gesteld moeten worden en dan neemt de SP graag de longlist van de provincie over. Wanneer aan genoemde twee voorwaarden kan worden voldaan, moet de provincie alle ruimte geven voor windenergie.

Eerder werd gesproken over het toch wel overtuigende bericht van de Windunie over de Elektriciteitswet. Zij vraagt dienaangaande om een reactie van GS.

Ten aanzien van punt 5.4, verkeer en vervoer, vraagt zij of GroenLinks zich wil aansluiten bij de oproep van de woordvoerder in de Tweede Kamer om te wachten op de uitkomsten van het onderzoek naar de verbreding van de A27.

In punt 5.5 wordt ingegaan op de regionale uitwerking. De SP wil hier een algemeen punt naar voren brengen. De woningmarkt zit op slot, met name als het gaat om de sociale woningbouw. Mevrouw Mineur memoreert in dit kader de uitspraak van wethouder Landweer van Vianen tijdens een werkbezoek: “Liever geen sociale woningbouw omdat die bewoners bij het WMO loket zijn terug te vinden”. Hier ligt h.i. een duidelijke taak voor de provincie om dat te nuanceren. De provincie dient de sloop van gezonde panden tegen te gaan. In de PRS staat: “Opgenomen woningaantallen betreffen bruto cijfers, zodat geen rekening wordt gehouden met sloop.” De SP wil daar juist wel rekening mee houden; het moeten netto cijfers worden om een gemeente zo te dwingen sloop te compenseren.

Wat betreft bedrijventerreinen staat de SP op het volgende standpunt. Op plekken waar nu nog natuur is, zoals de Kromwijkerwetering en het gebied tussen Amersfoort en Bunschoten (Haarbrug-Zuid), staat in het coalitieakkoord dat niet wordt voorzien in extra ruimte voor bedrijventerreinen. De SP is van mening dat een gemeente of een bedrijf wel met erg goede argumenten moet komen om een uitzondering op die regel te kunnen maken. In beide gevallen is dat niet aan de orde. De SP stelt dan ook voor de hiervoor genoemde terreinen te schrappen. De SP overweegt een motie in te dienen om de aanwezigheid van weidevogels te laten meewegen bij het inschalen op de verstedelijkingsladder.

De SP is voorts van mening dat het project Hoef en Haag niet gerealiseerd moet worden. Er is daar zeker behoefte aan woningen maar oog moet er zijn voor de eindbalans van dit specifieke project. Het is een relatief klein project met 1800 woningen. Tot 2025 moeten er in Leidsche Rijn nog 15.000 woningen worden gerealiseerd en in Rijnenburg 7.000. Die projecten hebben erg veel last van de crisis. Het is dan ook niet verstandig er nog een project naast te zetten. Waarom dit project? Op pag. 113 van de plan MER van dit project d.d. mei 2002 staat dat woningbouw niet mogelijk is zonder ingrijpende geluidsmaatregelen. Binnen het plangebied is veel ruimte voor waterberging nodig; het woongebied ligt als gevolg van de A27 geïsoleerd van het stedelijk gebied en daarmee voldoet de locatie niet aan het provinciaal beleid ten aanzien van de rode contouren. Dit is het enige woningbouwproject in de provincie Utrecht met een negatieve MER. In het coalitieakkoord staat dat de twee belangrijkste opgaven voor het ruimtelijk beleid zijn: 1 het inzetten op binnenstedelijke ontwikkelingen en 2 het versterken van

het landelijk gebied. De SP wil de rode contour niet oprekken om het project Hoef en Haag mogelijk te maken.

Wat betreft punt 6.3, landschap, merkt mevrouw Mineur op dat de SP het belangrijk vindt om naast de nieuwe Hollandse Waterlinie ook de Oude Hollandse Waterlinie te beschermen temeer daar minister Plasterk in zijn brief van medio december liet weten dat het hier om een provinciale taak gaat. De SP zal het amendement hierover van de ChristenUnie steunen.

Wat betreft punt 6.5, natuur, pleit de SP voor een zo ruim mogelijke invulling van de EHS. Ook de SP streeft naar een volledige realisering van de EHS. Staatssecretaris Dijksma stelt € 126,9 miljoen beschikbaar voor het realiseren van extra natuur. Die kans moet met beide handen worden aangegrepen en gezocht moet worden naar de meest effectieve gebieden die buiten de EHS liggen. De SP wil ook kiezen voor recreatiegebieden, deze moeten maximaal beschermd worden op korte termijn. Daarmee wordt voorkomen dat ze winstgevend moeten worden en dus ontoegankelijk worden voor brede lagen van de bevolking.

Wat betreft de golfbaan Kamerik memoreert mevrouw Mineur dat de SP daar al eerder vragen over heeft gesteld. Zij heeft begrepen dat het gaat om agrarisch cultuurlandschap, landschap het Groene Hart en landbouwkerngebied met een naastgelegen stiltegebied. Dat zijn allemaal goede redenen om daar geen golfbaan te realiseren. Beter zou het zijn golfbanen, die op de rand van een faillissement staan, te nationaliseren.

De heer De Heer licht aan de hand van een powerpointpresentatie toe welke punten de ChristenUnie in het kader van de PRS onder de aandacht wil brengen, met name wat betreft de Oude Hollandse Waterlinie.

Afgesproken wordt dat de commissie RGW deze digitale presentatie in afschrift zal ontvangen. De ChristenUnie zal een amendement indienen waarin wordt bepleit om restanten van de Oude Hollandse Waterlinie op te nemen in de cultuur historische hoofdstructuur. Het gaat om vier restanten:

- Vestingsteden (o.a. Oudewater en Woerden)
- Forten en kleinere linies (Linie van Linschoten)
- Kades en watergangen (tientallen kilometers)
- Inundatiegebieden

Voorts zal de ChristenUnie een amendement indienen over de Soester Eng, om niet alleen de Eng maar ook De Brink en de Meent (het agrarisch cultuurlandschap) als ensemble op te nemen in de cultuurhistorische hoofdstructuur.

Ook zal de ChristenUnie een amendement over IJsseloord indienen: het bestaande bedrijventerrein kan worden vergroot met een vrachtwagenparkeerterrein van maximaal 1 ha. mits dat is gekoppeld aan de voorwaarden.

De ChristenUnie heeft een amendement voorbereid om wat betreft de ambitie van windenergie concreet te formuleren dat er minstens 60 Mw moet worden bereikt.

De ChristenUnie zal een amendement indienen om Hoef en Haag te schrappen als toekomstige bouwlocatie.

De heer V.d. Lagemaat dankt de ad hoc commissie PRS voor het vele goede werk dat is verzet en voor de prettige samenwerking die werd ondervonden van het ambtelijk apparaat, GS en commissieleden. De SGP is ervan overtuigd dat deze manier van samenwerking, ondanks de onderlinge verschillen, nuttig is voor het voorliggende eindproduct.

In deze commissievergadering krijgen de fracties de mogelijkheid moties en amendementen, die mogelijk worden ingediend, toe te lichten. De SGP behoudt zich wel het recht voor om tijdens de PS-vergadering met extra aanvullende amendementen of moties te komen.

De SGP overweegt een amendement in te dienen over een aanpassing van de rode contour bij de kern Overberg, gemeente Utrechtse Heuvelrug, zodat de kern daar woningen kan bouwen. De SGP is van mening dat de daar gevraagde uitbreiding past in het provinciale beleid om kernen als het ware af te ronden. Ter plekke hebben PS-leden daar de hoogspanningsmasten kunnen zien. Deze vormen wat de SGP betreft een harde zichtbare grens.

Het tweede amendement betreft een uitbreiding van het bedrijf Jan Snel.

Ook wil de SGP de wens van aannemersbedrijf van Ooijen honoreren middels een amendement. Door de geplande uitbreiding op de gevraagde locatie zal een aantal vervoersbewegingen dwars door Woerden verminderen. De locatie is niet zo waardevol dat deze perse moet worden behouden. Hier zal een win-win situatie ontstaan voor het bedrijf Van Ooijen en voor de gemeente Woerden. Wat betreft de bouwlagen in agrarische stallen: volgens artikel 4.1.3 van de PRV, agrarische bedrijven, mag een gebouw ten behoeve van het houden van dieren uit slechts één bouwlaag bestaan. Deze regel is geheel overbodig aangezien in dezelfde PRV een nokhoogte van stallen op 10 meter is bepaald. Met name voor het type pluimveebedrijven zijn meerdere bouwlagen nodig voor het goed kunnen exploiteren van dergelijke bedrijven. Excessen worden via wettelijke kaders aangepakt en daar behoeft de PRS of de PRV geen kader voor te zijn. Het amendement van de SGP houdt dan ook in dat die voorwaarde uit de PRV verwijderd wordt.

De SGP wil ook een amendement over recreatieterreinen indienen. In het vorige streekplan waren recreatieterreinen als het Doornse Gat en het Henschotermeer ingetekend als EHS en dat is terecht. Ze maken onderdeel uit van de natuur. Nu is het Henschotermeer uit de EHS gehaald en dat betreurt de SGP. Grootschalige bouwactiviteiten worden daar mogelijk gemaakt en dat zal van significante invloed op de omgeving zijn. De SGP wenst deze gebieden in de EHS te houden en daarbij moet worden vermeld dat voor een bepaald aantal grootschalige evenementen buiten het broedseizoen van de vogels ontheffing kan worden verleend. Het Henschotermeer is particulier eigendom dat gepacht wordt door het Recreatieschap. Die pacht loopt over een aantal jaren af waardoor er wellicht ongewenste ontwikkelingen kunnen gaan ontstaan. Dat kan worden voorkomen door het gebied binnen de EHS te houden.

De SGP is tegenstander van een GVE norm bij gevraagde uitbreiding agrarische bouwblokken tot 2,5 ha. Wellicht zal zijn fractie daarover een amendement indienen maar ook andere fracties zijn daarmee bezig.

Wat betreft de polder Wulverhorst bij Woerden vraagt de SGP naar de mogelijkheden die het college wat betreft revitalisering ziet en op welke wijze deze ontwikkeling bijdraagt aan de revitalisering van de bestaande bedrijventerreinen. Dat is nog niet duidelijk.

De noodzaak van een golfbaan bij Woerden ziet de SGP in het geheel niet in. De SGP is benieuwd of de forten Lunet, aan de Snel en Hondsdijk niet buiten de EHS horen. Dienaangaande vraagt hij om de visie van de gedeputeerde.

De wijk Hoef en Haag bij Vianen kan op de steun van de SGP rekenen.

Mevrouw Bloemberg deelt mede dat de PvdD nog niet alles heeft uitgekristalliseerd wat betreft amendementen en moties. Wel zal zij een aantal punten benoemen die wat de PvdD betreft nadere aandacht behoeven en waarop waarschijnlijk een initiatief zal worden genomen.

Ten aanzien van de volksgezondheid en veehouderij stelt het advies van de Gezondheidsraad dat omwonenden bloot worden gesteld aan gezondheidsrisico's rondom intensieve veehouderijen. De Gezondheidsraad stelt ook dat maatwerk vereist is en dat het daarom moeilijk is een algemene afstandsnorm vast te stellen. Duidelijk is wel dat de blootstelling afneemt naarmate de afstand groter wordt. Daarom kiest de PvdD hier de lijn van het voorzorgsprincipe maar dat komt onvoldoende terug in voorliggende PRS. Het voorzorgsprincipe moet leidend zijn wat een bepaalde zonering in zich houdt. Het GGD advies hanteert ten aanzien van het voorzorgsprincipe om een afstandsnorm van 250 meter te hanteren tussen bebouwing en de intensieve veehouderij en om een gezondheidsadvies op te stellen tot aan 1000 meter. De PvdD roept gedeputeerde Krol op, gezien

zijn memo van 13 december 2012, om het gesprek met de gemeenten over de adviezen in het rapport van de Gezondheidsraad aan te gaan en het voorzorgsprincipe als uitgangspunt te nemen. Een motie of amendement is in deze zeer wel denkbaar.

De PvdD staat niet negatief ten opzichte van windenergie. Gezien de brief van de stichting het Groene Hart zijn er bij de PvdD wel grote twijfels gerezen met betrekking tot de mogelijke zoeklocatie Autenasekade in Vianen. Om de werking van het ter plaatse gebouwde econduct te ondermijnen door middel van het plaatsen van een windturbine is een slechte zaak en geldverspilling. De PvdD verzamelt hierover nadere informatie. Mogelijk zal haar fractie daar middels een amendement op terugkomen. In het algemeen stelt de PvdD dat er voldoende rekening moet worden gehouden met vogels en vleermuizen; dat moet als criteria in het beoordelingskader voor potentiële windenergielocaties tot uitdrukking komen. Bij biomassa moet heel kritisch naar de herkomst worden gekeken. Ook het transporteren van biomassa over grote afstanden voor energieopwekking is niet groen en duurzaam. Daarom moet er gestreefd worden “zoveel mogelijk bronnen van regionale herkomst.”. De PvdD zal op 4 februari waarschijnlijk ook op dit punt terugkomen door middel van een motie of amendement.

De heer Bekkers dankt voor de adequate beantwoording van vragen die GroenLinks over de PRS heeft ingediend. Voorts brengt hij het volgende naar voren:

Wat betreft windenergie: in de PRS is gedefinieerd dat draagvlak moet worden begrepen als draagvlak bij gemeentebestuur in relatie tot knelpunten rond windlocaties. Soms steunen gemeenten initiatieven die zich aan de grenzen van hun gemeenten bevinden, echter, in zo'n geval hebben bewoners over gemeentegrenzen heen geen zeggenschap over windmolenlocaties. Soms is er in de omgeving wel draagvlak voor windmolens, maar niet bij het gemeentebestuur. Zijn vraag is te overwegen om “draagvlak” in dit kader meer te definiëren in termen van omwonenden binnen een bepaalde hinderstraal. Zij zouden het er bv. voor 90% mee eens moeten zijn dat er een windlocatie komt. GroenLinks is voorstander van windenergie maar het mag niet over de hoofden van mensen worden uitgerold.

De Stichting Het Groene Hart heeft een brief over de Oude Hollandse Waterlinie geschreven. Naar voren komt dat er wel degelijk sprake is van een structuur die PS in eerdere besluiten heeft ondersteund. Dat moet tenminste in de PRS worden opgenomen met vermelding van waarde. Overwogen wordt een structuurvisie voor de ondergrond te maken. In de tekst moet helder zijn dat die structuurvisie er ook daadwerkelijk gaat komen.

In par. 7.3.2 wordt vermeld dat er een wettelijke grondslag ontbreekt voor forfaitaire verevening. GroenLinks vraagt of er op rijksniveau of op IPO-niveau maatregelen worden genomen om een wettelijke grondslag te verschaffen voor forfaitaire verevening. Wellicht kan een dergelijk actiepunt worden toegevoegd.

Wat betreft het onderwerp Vitale dorpen en steden laat hij weten dat GroenLinks in het algemeen de strategie van verstedelijking ondersteunt, met name het materieel omarmen in de PRS van de ladder voor duurzame verstedelijking waarin een onderbouwing voor regionale behoefte wordt verlangd met het oog op de herstructureringstransformatie en multimodale ontsluiting. In het BRO is dat als een motiveringseis opgenomen. De provincie kies duidelijk voor die voorkeursvolgorde. Het verdient aanbeveling die volgorde ook in de PRV te verankeren. Dan is het niet langer een motivering maar zijn het daadwerkelijke voorwaarden waaronder verstedelijking kan plaatsvinden. GroenLinks wil de discussie over de 60.000 + woningen die nodig zijn niet heropenen. Toch kan de woningmarktontwikkeling in de toekomst wellicht uitwijzen dat binnen de looptijd van deze PRS de behoefte lager is geworden. Zou dat aan de orde zijn, dan komt de ontwikkeling van de A12 zone weer wat dichterbij. GroenLinks zou het mechanisme van de ladder van duurzame verstedelijking krachtig in willen zetten om te voorkomen dat er te vroeg uitbreidingen worden aangesproken en er op enig moment een brug wordt geslagen naar de ontwikkeling van de A12 zone waardoor uitbreidingslocaties, die nu nog worden voorzien, tegen die tijd niet meer nodig zijn.

In de PRS staat dat binnen de rode contouren altijd hogere aantallen woningen gerealiseerd mogen worden. Dat is in overeenstemming met de ladder voor duurzame verstedelijking. Wellicht is het toch verstandig hier aan toe te voegen dat er wel gezorgd moet worden voor versterking van ruimtelijke kwaliteit door middel van voldoende speelplekken en groen.

Naar aanleiding van paragraaf 5.4.3 over de spoorverbinding Almere-Utrecht-Breda constateert GroenLinks dat er in het realisatieschema geen actie is opgenomen. Hij stelt voor toe te voegen dat de provincie deze “AUB” lijn bij het rijk bepleit en dat wordt bevorderd dat er een goed tracé mogelijk blijft.

Wat betreft het landelijk gebied met kwaliteit merkt de heer Bekkers het volgende op.

Het beleid ten aanzien van het versterken van ruimtelijke kwaliteit in de kernrandzones spreekt GroenLinks zeer aan. Dat wordt in de verordening ook uitgewerkt. Toch zou de ambitie om de ruimtelijke kwaliteit te verhogen in dit hoofdstuk meer nadruk moeten krijgen. Inhoudelijk is er onduidelijkheid over de uitzondering voor stadsrandactiviteiten. Dienaangaande vraagt hij om nadere verduidelijking van stadsrandactiviteiten in relatie tot kernrandzones.

Bij de voorwaarden voor bouwblokvergroting in de verordening staat dat in een verwevingsgebied de 1^e 30% uitbreiding theoretisch gezien in sommige gevallen boven de 1,5 ha. uit zou kunnen komen. Is dat gevrijwaard van de voorwaarde die altijd aan uitbreidingen boven de 1,5 ha. worden gesteld? Spreker heeft begrepen dat de oorspronkelijke besluitvorming hierover zijn oorsprong had in het Reconstructieplan. Nu duidelijk in de PRV wordt vastgelegd dat boven 1,5 ha. ook in het landbouwontwikkelingsgebied altijd aan voorwaarden moet worden voldaan, vindt GroenLinks het vreemd om in het verwevingsgebied een soepeler regeling te treffen. GroenLinks vraagt PS om een heldere beleidslijn, nl. dat er boven 1,5 ha. altijd aan de voorwaarden moet worden voldaan. Hij vraagt of GS die keuze kan ondersteunen.

Par.6.6.1, kwaliteit van topstallen, dient ter ondersteuning van bedrijven die willen doorgroeien van 1,5 ha. naar 2,5 ha.. Deze tekst is naar het oordeel van GroenLinks al te ondersteunend geformuleerd. Aangegeven moet worden dat het project TOP stallen ertoe dient om degenen die willen uitbreiden te ondersteunen om dat op een manier te doen die mens- dier- en milieuvriendelijk is. In het realisatieschema bij het extensiveringgebied staat geen enkele actie van de provincie opgenomen, terwijl die er wel degelijk zijn. Een en ander moet worden gecompleteerd. Het realisatieschema in de overkoepelende paragraaf kan komen te vervallen.

De voorzitter schorst de vergadering.

Na heropening van de vergadering gaat gedeputeerde Krol in op vragen en antwoorden van de commissie.

Naar aanleiding van de opmerkingen van de VVD begrijpt hij dat de VVD de uitbreiding van IJsseloord ondersteunt, dat in samenspraak met omwonenden tot stand is gekomen, mits de contour niet verlegd wordt. Ook andere fracties hebben hierover opmerkingen gemaakt, inhoudend dat het plan moet worden geëffectueerd maar dat andere bedrijfsmatige uitbreidingen op die locatie niet moeten worden toegestaan. Spreker is van mening dat voor de uitvoering van het plan de contour niet hoeft te worden verlegd. Het plan kan ook worden gerealiseerd door aanleg van een parkeergelegenheid.

Diverse fracties gingen in op de EHS en de positionering van een aantal forten, met name Lunet aan de Snel en Fort Hondswijk. Een en ander heeft z.i. ook betrekking op fort Everdingen, dat gedeeltelijk in een andere provincie ligt. Al deze objecten liggen in principe in de EHS. Uit flora- en faunaonderzoek in de forten blijkt dat er, ook in de exploitatie van de forten, rekening moet worden gehouden met enige flora en fauna. Hij wil PS op dit punt meegeven dat, wanneer wordt overwogen dit te corrigeren, het verstandig is dat te betrekken op de forten Lunet aan de Snel, Hondswijk en Everdingen zodat deze objecten op een gelijke manier worden behandeld. Het gaat om drie forten

die in eenzelfde gebied liggen en die niet naar Staatsbosbeheer overgaan. Het zou goed zijn een consequente lijn te hanteren voor deze drie complexen.

De vraag kwam ook naar voren of er in de EHS wel een “boterham te verdienen valt”. Spreker verwijst naar de vliegbasis Soesterberg die geheel in de EHS blijft liggen maar waar het toch mogelijk is om, ondanks de belemmeringen in de EHS, tot een vorm van economische ontwikkeling te komen.

De PvdA ging in op de thema's Wonen, Werken en Groen. De PvdA is van mening dat er teveel in de groene contour is toegestaan. De groene contour is een expliciet overeengekomen begrip met ruimtelijke definiëring, en is afgesproken tussen LTO en de natuurorganisaties in het kader van het Akkoord van Utrecht. PS hebben die afspraken in grote meerderheid bevestigd. Voor het college van GS is de interpretatie van de groene contour derhalve niet vrij. De interpretatie van de groene contour, en dat er in dit gebied geen aanvullende beperkingen zijn voor de landbouw, is vastgelegd in het Akkoord van Utrecht en is geaccordeerd door PS; deze afspraken zijn voor GS een hard gegeven. De formulering in PRS/PRV ten aanzien van de groene contour is exact in lijn met de afspraken die met de maatschappelijke partners zijn gemaakt. GS hebben niet de vrijheid om een andere interpretatie aan de groene contour te geven. In de groene contour liggen wel degelijk ruimtelijke beperkingen, met name wat betreft wonen, bedrijvigheid en wegen. Wat betreft de uitbreidingsmogelijkheden voor de landbouw worden er in geheel Utrecht eisen gesteld. Het Akkoord van Utrecht verbiedt om daarover aanvullende afspraken te maken. De groene contour biedt volgens gedeputeerde Krol wel degelijk mogelijkheden voor de ontwikkeling van de EHS. Diverse fracties zijn op de kernrandzones ingegaan. Spreker is wel enigszins gevoelig voor opmerkingen die gemaakt zijn over de definiëring van de term kernrandzones.

Ook zijn er opmerkingen gemaakt over grote stallen. Agrariërs die innovatief zijn op het gebied van volksgezondheid, dierenwelzijn, stikstofuitstootbeperking en landschappelijke inpassing, komen in aanmerking voor groei. De voorwaarden dienaangaande zijn in de loop der tijd aangescherpt. In Utrecht mag er een stevige agrarische onderneming worden neergezet, zij het onder duidelijke voorwaarden op het gebied van de duurzaamheid. Dit is in lijn met het coalitieakkoord.

Met partners in de A12 zone zijn er afspraken gemaakt over de fase van het rentmeesterschap. Ontwikkelingen in de A12 zone die passen in het eindperspectief zijn toegestaan maar contraire ontwikkelingen worden niet toegestaan. Gebleken is dat de formulering in de PRS wat betreft de rentmeesterfase niet letterlijk is teruggekomen. Hij is bereid de letterlijke formulering, zoals met partners is overeengekomen, alsnog in de PRS op te nemen. Wellicht kan dit punt, en mogelijk ook andere punten uit de PRS waar nu al overeenstemming over bestaat, voorafgaand aan de komende PS-vergadering worden gecorrigeerd. Met griffie en presidium zal dat worden besproken.

Het CDA is ingegaan op de grondgebonden landbouw en de 2,5 GVE. Een en ander is nu in de toelichting opgenomen en dat is een verzwakking van de grondgebondenheid ten opzichte van de ontwerp PRS. Daardoor is dit voor de landbouwsector beter hanteerbaar geworden. Spreker worstelt met de vraag of een nog verdere amendering noodzakelijk is. In Utrecht gaat het om richtinggevende en niet om bindende voorschriften en zal dit punt voor ondernemers geen groot probleem hoeven te zijn. Wellicht is hierover nog nadere discussie mogelijk.

Gedeputeerde Krol beaamt dat windenergie een controversieel onderwerp is gebleken. In de PRS is getracht ook op dit vlak goed te acteren, in lijn met het collegeakkoord en de veranderingen die naderhand zijn opgetreden. In het oude streekplan waren aanvaardbare locaties voor windenergie opgenomen, alsmede zoekgebieden/vlekken. De locaties uit het oude streekplan zijn in de nieuwe PRS opgenomen. Wel zijn er verschuivingen geweest. Zo komt een locatie bij Vianen nu wel in beeld. Een locatie bij Houten is inmiddels in realisatie dus deze komt niet meer in de PRS voor. De afspraak met IPO en het rijk om 60 Mw windenergie te realiseren is later gemaakt, ná de vaststelling van de ontwerp-PRS. Gedeputeerde Krol zou het niet onlogisch vinden om de 60 Mw terug te laten komen in de teksten over de windenergie.

D66 stelde de vraag of de locatie bij Vianen op korte termijn geregeld kan worden. Gedeputeerde Krol is van mening dat dit niet aan hem, maar aan PS moet worden gevraagd. Overigens is bekend dat er voor de locatie Vianen draagvlak bestaat zodat GS daarmee kunnen instemmen.

Gepleit werd er voor het opnemen van de kwaliteitsgidsen in de PRV. In de PRS tekst staat dat de kwaliteitsgidsen als basis worden gebruikt, terwijl in de PRV staat dat de kwaliteitsgidsen als inspiratie maar niet als meetlat worden gebruikt. Spreker heeft er wat moeite mee om de kwaliteitsgidsen als een daadwerkelijk toetsingskader te gaan hanteren, immers, daar zijn die documenten niet voor bedoeld.

D66 vroeg naar de omvorming van de groene contour naar natuur en pleitte ervoor deze op de kaart te vermelden. Dat vraagt dan wel om een geconsolideerde kaart. Omvorming van groene contour naar natuur zal dan steeds op de kaart moeten worden aangemerkt en 1 x per 4 jaar zal die kaart dan moeten worden geactualiseerd. Hij kan zich in dit idee vinden.

Naar aanleiding van opmerkingen van de SP, memoreert gedeputeerde Krol dat er afspraken zijn gemaakt om het element “draagvlak” in het kader van de windmolenlocaties te laten meewegen, echter, dat kan ruimtelijk niet worden vertaald. Om die reden is gekozen voor het opnemen van locaties waar gemeentelijk draagvlak voor is. Locaties waar geen draagvlak voor is, zijn niet in de PRS opgenomen. In het advies van de Windunie ontbreekt het punt van het draagvlak terwijl dat, politiek gezien, juist voor PS van belang is. Draagvlak interpreteert spreker als een gemeentelijk draagvlak. Het realiseren van een andere vorm van draagvlak is uitermate complex en lijkt niet haalbaar. Om die reden is gekozen voor een eenvoudiger draagvlakcriterium, nl. de gemeenteraad als gekozen vertegenwoordiging van de burgers in een gemeente.

Hij vindt het verstandig dat de provincie Utrecht alsnog schriftelijk reageert op het advies van de Windunie en de wijze waarop punten in de PRS terugkomen. Hij zegt toe dat dit in een memo, voorafgaand aan de volgende PS-vergadering, alsnog zal worden vastgelegd.

Opmerkingen zijn er gemaakt over Haarbrug-Zuid. Het gaat hier om een vastgesteld bestemmingsplan waarover geen discussie meer mogelijk is.

Mevrouw Mineur wijst erop dat het om twee gebieden naast elkaar gaat, nl. de Kronkels en Haarbrug-Zuid. Is er verschil tussen beide terreinen?

Gedeputeerde Krol antwoordt dat Haarbrug-Zuid zich in de rode contour bevindt en in een vastgesteld bestemmingsplan, terwijl De Kronkels is opgenomen in het convenant bedrijventerreinen als een nog niet gerealiseerde mogelijkheid. Daarover is nog wel discussie mogelijk.

Waardering heeft hij voor de uitstekende presentatie van de ChristenUnie over de Oude Hollandse Waterlinie. De NHWL gaat evident over gemeentegrenzen heen en dat brengt evident een provinciale verantwoordelijkheid met zich meebrengt. Bij de Oude Hollandse Waterlinie ligt dat anders, op één uitzondering na, nl. de Linie Linschoten. In alle andere gevallen gaat het over de gaafheid van een aantal vestingsteden. Het gaat hier nadrukkelijk om de verantwoordelijkheid van gemeentebesturen die daar over het algemeen op een goede manier mee omgaan. Een zware beschermingsdiscussie in het provinciaal ruimtelijk beleid wat betreft de Oude Hollandse Waterlinie vindt gedeputeerde Krol dan ook over regulerend. De provincie Zuid-Holland heeft inderdaad een actief beleid voor de Oude Hollandse Waterlinie maar dat betreft geen ruimtelijke bescherming, maar een gebiedsinvesteringsprogramma in het kader van de zgn. Erfgoedlijn. De provincie Utrecht heeft in het verleden in de cultuurhistorische elementen NHWL/Grebbelinie heel veel geld geïnvesteerd via de Agenda Vitaal Platteland. De ChristenUnie refereerde aan een motie uit 2006 maar dat had vooral betrekking op het financiële spoor en niet zozeer op het ruimtelijk spoor. De SGP ging in op de tweelagen stallen discussie. Spreker wijst erop dat er in de PRV geen nokhoogte voor stallen is opgenomen maar in de toelichting is afgesproken dat het altijd over één bouwlaag gaat. Duidelijk moge zijn dat de provincie Utrecht liever geen twee lagen heeft voor huisvesting van dieren, gelet op duurzame ontwikkelingen.

De PvdD ging in op het advies van de Gezondheidsraad. De Gezondheidsraad geeft niet echt een afstandsmaat aan anders dan “hoe verder, hoe beter”. Het kabinet zal op 1 maart reageren op het

advies van de Gezondheidsraad. Zolang die reactie nog niet bekend is, wil hij in de PRS geen aanvullende afstandsbeperkingen invoeren. Mochten er in de komende jaren op het punt van gezondheid en afstandsmaten ten opzichte van de intensieve veehouderij aanbevelingen komen richting provincies, dan zegt hij toe dat die in de PRS zullen worden overgenomen. Nu wil hij daar niet op vooruit lopen.

GroenLinks stelde een vraag over forfaitaire verevening. In het kader van de nieuwe Omgevingswet wordt daarover discussie gevoerd. Het IPO zit daarbij aan tafel. Het is nu nog te vroeg om aan te geven hoe die discussie zich zal ontwikkelen zodat daarover nu nog niets in PRS kan worden opgenomen.

De duurzame verstedelijkingsladder is als motiveringsbegrip in het BRO opgenomen en GroenLinks pleit ervoor deze zwaarder in de PRV aan te zetten. Gedeputeerde Krol heeft daar aarzelingen bij. Verstedelijking is nu alleen mogelijk via een motivering langs de verstedelijkingsladder. Wanneer er niet kan worden gemotiveerd, dan is er sprake van een motiveringsgebrek. Wanneer het in de PRV wordt dichtgeregeld, dan kan dat in de toekomst een blokkade geven voor de woningbouwontwikkeling. De bouwopgave is voor 80% binnenstedelijk en ruimtelijk gezien is het nauwelijks mogelijk om uit te breiden.

Gesproken werd ook over kernrand versus stadsrand. Stadsrandactiviteiten zijn ongewenst in dorp, stad of landelijk gebied maar zijn wel noodzakelijk. Als voorbeeld noemt spreker het afvalbrengstation dat meestal in de stadsrand wordt gepositioneerd. Deze moeten aan kwaliteitseisen voldoen. De vraag is nu of er extra kwaliteitseisen moeten worden gekoppeld aan kernrandzoneactiviteiten. Volgens gedeputeerde Krol is dat niet de bedoeling. Gemeenten moeten ruimtelijke mogelijkheden bieden om dergelijke voorzieningen onder te brengen aan de rand van dorp of stad. Echter, aan een daadwerkelijke kernrandzoneactiviteit worden uitgebreide kwalitatieve eisen gesteld. Wel gevoelig is hij voor de suggestie om de term “kernrandzone” in zijn ruimtelijke impact te bezien. De formulering is nu heel breed, terwijl PS en GS de intentie hebben dat het om activiteiten moet gaan die zich in de buurt van de rode contour bewegen.

GroenLinks sprak over de 30% uitbreiding in het verwevingsgebied. Gedeputeerde Krol licht naar aanleiding van pag. 35, lid 6 het volgende toe. Wanneer het bedrijf met deze uitbreiding van 30% boven de maximale oppervlakte van 1,5 ha uitkomt, dient de uitbreiding getoetst te worden aan de voorwaarden zoals genoemd in het vijfde lid.

Gedeputeerde Krol meent dat ook de 1^e 30% langs de criteria wordt gelegd, wanneer men boven de 1,5 ha groei bouwblok uitkomt. Als zijn interpretatie achteraf niet juist is, dan kan er wellicht worden nagedacht over de vraag of het beleid ten aanzien van de 30% moet worden recht getrokken. In dat geval wil hij PS wijzen op het statenbesluit bij de actualisatie van het reconstructieplan. Het is zaak dat duidelijk wordt gemotiveerd dat het in dat geval gaat om een correctie van een eerder statenbesluit. Gedeputeerde Krol onderschrijft de opmerking van de heer Bekkers dat het artikel in overeenstemming moet worden gebracht met de toelichting. Zo mogelijk zal de gedeputeerde nog voor de komende PS vergadering met een voorstel voor een tekstuele aanpassing komen.

Voorts zegt hij toe dat hij alsnog naar de tekst over de TOPstallen zal kijken.

Gedeputeerde De Vries licht toe dat de duurzame verstedelijkingsladder in belangrijke mate in de Woonvisie is meegenomen.

De SP heeft opmerkingen gemaakt over de sociale woningbouw en is tegenstander van sloop van gezonde panden. Hij vindt die opmerking terecht. Overigens gebeurt dat nu ook veel minder vaak in de markt. Veel sneller gaat men over tot revitalisering, het opknappen e.d. Sloop gebeurt steeds meer voor ongezonde woningen en dat is ook te verantwoorden.

Op 8 april verschijnt de Startnotitie voor de structuurvisie voor de Bodem. Dubbelingen met het landelijk beleid zullen daarin worden voorkomen. Tevens zal worden aangesloten op de Omgevingsvisie die landelijk zal worden geïntroduceerd. Of er daadwerkelijk een eigen

structuurvisie Bodem gaat komen, kan hij nu nog niet toezeggen. Die vraag zal aan de orde komen in de Startnotitie en zal in dat kader ook beantwoord moeten worden.

D66 stelde een vraag over de verdroging versus de ruimtelijke opgave maar die vraag is hem niet geheel duidelijk.

Het CDA ging in op de waterbeschermingsgebieden en agrarische bedrijven. Dergelijke voorschriften zijn nodig in het belang van de drinkwatervoorziening. Bedrijven die groter zijn dan 1,5 ha. hebben meer dieren waardoor er meer risico's ontstaan van mesttransporten en mestopslag. Ook zijn er extra milieueisen om de emissie per dier te kunnen verlagen, echter, meer dieren op één plek geeft mee impact op een waterwingebied. Het is belangrijk daar zorgvuldig mee om te gaan. Hij heeft er geen bezwaar tegen wanneer PS in de PRS een speciale plek aan de Waterparels willen geven. Hij wil dat eerst nog wel kortsluiten met het ambtelijk apparaat. Wanneer het een toelichting wordt op een beschermde status vanuit de EHS en/of bijzondere natuurwaarden buiten de EHS/groene contour, levert dat waarschijnlijk al voldoende borging op. Wel is zijn vraag aan PS wat zij daarmee willen. Zelf zal hij de Waterparels als een handvat gebruiken richting waterschappen zodat deze een plek krijgen in hun waterbeheerplannen. Graag hoort hij verder wat PS daarmee willen; wanneer PS meer willen, dan zullen ze daarvoor ook middelen beschikbaar moeten stellen.

Na een korte schorsing wordt de vergadering heropend.

De heer Balemans constateert dat de gedeputeerde op de drie forten geen uitzondering wil maken. Zijn vraag blijft wel hoe met de ontwikkelingsmogelijkheden wordt omgegaan van forten; deze mogen niet op slot en mensen moeten de kans krijgen van de forten te genieten. Mogelijk komt zijn fractie met een motie terug.

De heer De Heer constateert dat de VVD als enige heeft gepleit om het bedrijf Van Ooijen ruimte te geven en de Wulverhorstlocatie te bestemmen tot bedrijfsruimte/schuifruimte. Beide locaties geven schuifruimte. Hij vraagt de VVD of er bv. alleen voor Van Ooijen kan worden gekozen zodat er geen ruimte meer nodig is bij de Wulverhorst.

De heer Balemans memoreert dat hij heeft aangekondigd een amendement te zullen indienen over Van Ooijen, waarmee schuifruimte kan worden gecreëerd. De Wulverhorst is een voorstel van GS. De VVD kan zich voorstellen dat daar schuifruimte wordt gecreëerd. Hij wil daar graag aan meewerken. Op 4 februari zal hij op deze kwestie terugkomen. Zij doel is om met de PRS/PRV ruimte te geven aan ondernemers en zorg te dragen voor een fatsoenlijk werk- leef- en woonklimaat. Dat kan heel goed met beide voorstellen.

De heer Thonon vraagt de VVD te reflecteren op alle overige voorstellen die zojuist de revue passeerden. De heer Balemans wil daarover in de komende twee weken graag met de overige fracties in gesprek gaan.

Mevrouw Blom is blij met de opmerking van de gedeputeerde dat de groene contour belangrijk is om tot een robuuste EHS te kunnen komen. Zo ziet de PvdA dat ook De vraag is wel hoe dat kan worden bereikt. Zij begrijpt dat wordt vastgehouden aan afspraken in het Akkoord van Utrecht. In diezelfde periode was er ook een statenuitspraak over megastallen, maar daar hoort zij de andere fracties nu niet meer over. Inmiddels is er ook een nieuw kabinet met nieuwe voornemens. De PvdA heeft destijds meegestemd met het Akkoord van Utrecht. De PvdA hoopte dat er op die manier zoveel mogelijk EHS kon worden gerealiseerd, vooral de robuuste verbindingzones. De PvdA gaat hier nog eens op studeren. De PvdA steunt de lijn Almere, Utrecht, Breda zoals door andere fracties werd bepleit. De heer Kilic liet weten dat de PvdA het plan IJsseloord steunt. Zij zal zich op dit punt echter van stemming onthouden omdat het bedrijf, waar zij werkzaam is, bij dit plan betrokken is.

De heer De Kruif dankt beide gedeputeerden voor hun reactie. Op 4 februari komt zijn fractie op de PRS/PRV terug.

De heer De Heer deelt mede dat de ChristenUnie zorgen heeft over de GVE-norm. Overwogen wordt daarover een amendement in te dienen. Hij wil daar samen met het CDA over na gaan denken. De heer De Kruif laat weten dat het antwoord van gedeputeerde Krol op genoemd punt zijn fractie niet aansprak maar hij heeft ook begrepen dat de gedeputeerde daarover nog wilde overleggen. Wat zijn fractie betreft gaat de 2,5 GVE uit de toelichting.

De heer Thonon wil graag in overleg met GS en de PvdA over de A12 zone zodat het in lijn komt met het verstedelijkingsperspectief. Hij sluit zelfs niet uit dat de term van het CDA over het rentmeesterschap wordt overgenomen.

D66 sluit zich aan bij de opmerkingen van het CDA over IJsseloord wat betreft amendering. Hij vraagt de PVV en de ChristenUnie hun amendement terzijde te schuiven en het CDA op dit punt te volgen..

Stichting Het Groene Hart is geen voorstander van het plan tot uitplaatsing Van Ooijen. D66 wil daar wel naar kijken onder de voorwaarde dat het gebouw niet hoger wordt dan 6 meter en dat het goed wordt ingepast.

GS willen van de Landschapskwaliteitsgidsen geen toetsingsvoorwaarden maken maar dat wil D66 ook niet. Wel wil D66 de gidsen graag koppelen aan de toelichting op het artikel, zodat het nadrukkelijker dan nu richting gemeenten wordt meegenomen.

De zoekgebieden windenergie zijn wat D66 betreft niet wenselijk; deze zijn niet inpasbaar.

D66 wil graag aan de slag met het windmolenpark in Vianen en stelt voor dat via een amendement nu al mogelijk maken. Wat betreft de leefbaarheid kleine kernen schrijft de ChristenUnie in zijn programma het volgende: “Kleinschalige uitbreidingen zijn pas aan de orde als er geen mogelijkheden zijn voor inbreiding en moeten een verbetering van de landschappelijke kwaliteit betekenen.” D66 had dat niet beter kunnen zeggen en sluit zich daar geheel bij aan.

Wat betreft de bouwblokgruotte, sluit D66 zich aan bij het amendement van GroenLinks. Overigens heeft hij begrepen dat GS dienaangaande tot een reparatie zullen overgaan om het artikel in lijn met de toelichting te brengen. Dat steunt zijn fractie van harte.

Voorts vraagt hij de PvdA of de kwestie van de lichthinder in de PMV kan worden opgenomen.

Wellicht kunnen GS daar nog op ingaan.

Mevrouw Blom geeft aan dat de PvdA de lichthinder een belangrijk punt van zorg vindt. Het kan goed zijn een en ander in de PRV op te nemen. Gedeputeerde Krol gaf zelf aan dat dit punt minder stringent is geworden omdat de tekst naar de toelichting is gegaan.

De heer Thonon vraagt dienaangaande om de mening van GS.

Hij geeft de SGP mee een motie in te dienen om te bepleiten dat het Henschotermeer bij een volgende partner ook een recreatieve bestemming houdt. Hij vraagt naar de visie van het college op het Henschotermeer: moet dat binnen of buiten de EHS komen? Hoe nemen GS Hoef en Haag mee in de regionale afstemming woningbouw?

GS vroegen zich af wat D66 met de TOP- en subTOPgebieden wil. D66 wil deze beschermen tegen een verslechtering van de watersituatie; onderbouwd moet worden in ruimtelijke plannen van nabij gelegen gebieden dat deze de situatie in TOP- en subTOPgebieden niet mag verslechteren.

Het is goed de Waterparels op de kaart te zetten om richting waterschappen te gebruiken zodat iedereen weet waar het over gaat.

De heer Van Wikselaar komt terug op het Henschotermeer. De indruk bestaat dat binnen de EHS er voldoende mogelijkheden voor gemeenten zijn om recreatieve voorzieningen te treffen zonder dat dit heel grootschalig wordt. De SGP is bang dat, wanneer het Henschotermeer uit de EHS wordt gehaald, er veel ruimere schaal mogelijkheden gaan ontstaan en dat dit een kwalitatieve bedreiging

voor het gebied kan worden. Hij vraagt of D66 dit ook zo ziet en bereid is daar paal en perk aan te stellen.

De heer Thonon laat weten dat hij de vraag van de SGP aan zijn fractie zal voorleggen.

De heer Scherer steunt VVD en D66 met een amendement over de firma Van Ooijen. Ook de PVV wil deze firma toestaan te bouwen. Dat geldt ook voor het plan Snel. De PVV steunt het voorstel om de Oude Hollandse Waterlinie in de PRS op te nemen. De SGP gaf aan dat er in agrarische stallen toch mogelijkheden moeten zijn voor verdiepingen. De PVV wil dat alleen voor de pluimveehouderij mogelijk maken. Ook de rode contour in Overberg wordt door de PVV gesteund. Discussie is er gaande over de 2,5 GVE. Dat staat als richtinggevende indicatie in de toelichting. Wat de PVV betreft moet die tekst daar worden verwijderd.

Het CDA liet weten dat nut en noodzaak van windenergie nog onduidelijk is. Dat wordt door de PVV onderschreven. De heer Scherer verwijst het CDA naar een Deens rapport waarin wordt aangetoond dat er veel laag frequent geluidsoverlast is. In de PRV zou hij willen borgen dat er een behoorlijk grote afstand gerespecteerd moet worden tussen windturbines en woonhuizen.

De heer Bekkers vraagt waarom de PVV alleen meerlaagse stallen voor pluimvee wil toestaan. Hoe verhoudt zich dat tot het PVV verkiezingsprogramma waarin staat dat men tegenstander is van megastallen?

De heer Scherer laat weten dat de PVV in het verkiezingsprogramma niet voor megastallen is maar wel voorstander is van maatwerk, kijkend naar de situatie van de agrarische ondernemer. Het is een goede zaak dat op grond van de PRS/PRV kan worden uitgebreid naar een bouwblok van 2,5 ha., zij het onder voorwaarden. Dat is niet in strijd met het verkiezingsprogramma van de PVV. Meerlaagse stallen zouden alleen voor pluimvee moeten gelden, omdat de PVV geen voorstander is van varkensflats in de provincie Utrecht. Deze zijn daar landschappelijk niet inpasbaar. De pluimveehouderij heeft niet veel hoogte nodig en daarom kan er in die sector wel met etages worden gewerkt.

De heer De Kruijff geeft nogmaals aan dat het CDA iets wil gaan doen aan de term megastal. Nu blijkt een megastal ook al een stal te zijn met twee verdiepingen en gaat het niet om het oppervlak. Hij beaamt dat nut en noodzaak van windenergie voor het CDA niet helemaal duidelijk is. Dat komt mede door vele rapporten die over elkaar heen buitelen en de voor- en nadelen van windenergie die door elkaar heen worden gebruikt. Het CDA is onvoldoende deskundig om te beoordelen wat nu wel of niet waar is. Wel is de opdracht vanuit het rijk helder, nl. het realiseren van 60 Mw, en daarvoor zijn windmolens nodig.

Mevrouw Blom suggereert CDA en PVV de toenmalige discussie terug te lezen over het Burgerinitiatief Megastallen. Daar stond in dat de term Megastallen op deze manier in PS zal worden gebruikt, omdat burgers het zo verstaan. PS zijn immers volksvertegenwoordigers.

De heer Scherer sluit zich aan bij de suggestie van het CDA, nl. dat er in Utrecht een goede definitie van megastallen moet worden geformuleerd.

De heer Bekkers vindt het antwoord van de gedeputeerde op zijn vraag over kernrandzones en stadsrandactiviteiten niet verhelderend. Een afvalpunt lijkt juist heel goed op een bedrijventerrein te passen. In de stad Utrecht is dat ook zo geregeld. Er is behoefte aan duidelijkheid wat er beoogd wordt met een stadsrandactiviteit. Nu blijkt dat stadsrandactiviteiten ook dorpsrandactiviteiten kunnen zijn. Hij pleit ervoor hier nog eens naar te kijken om verwarring te voorkomen.

De heer Thonon vraagt of GroenLinks net als D66 van mening is dat wel de zoeklocaties voor windenergie in de PRS moeten worden overgenomen, maar niet de zoekgebieden.

De heer Bekkers antwoordt dat GroenLinks wil uitgaan van de locaties van de huidige (dus oude) structuurvisie; deze moeten worden overgenomen inclusief de gebieden. Door het toevoegen van locaties met draagvlak, ligt het niet meer in de rede perse vast te willen houden aan die gebieden. Mevrouw Blom begrijpt dit antwoord niet: wordt nu ja of nee aan het coalitieakkoord vastgehouden? De heer Bekkers bevestigt dat, maar meent dat de formulering wellicht moet worden aangepast als gevolg van de tussentijdse wijziging van de Elektriciteitsnet in relatie tot het draagvlak voor windlocaties. In de PRS staat nu dat, wanneer er draagvlak voor een aantal locaties gaat ontstaan, de provincie de ruimtelijke aanvaardbaarheid van die locaties gaat afwegen. De vraag is ook of het draagvlak toepasbaar moet worden gemaakt op de locaties die reeds in de vorige structuurvisie zijn opgenomen. Daar kan men over twisten.

Mevrouw Mineur vraagt naar precedentwerking van enkele projecten, bv. bij Van Ooijen. Zij begrijpt heel goed waarom er voorstanders zijn van dit plan maar de vraag is hoe dat kan worden onderbouwd.

De heer Balemans antwoordt dat een en ander nader met de ambtenaren wordt uitgezocht. De huidige regeling geeft maar 20% ruimte en dat is voor dat gebied niet voldoende. Wel is er 5 ha beschikbaar voor het leggen van een rode contour. Voorkomen moet worden dat daar woningbouw en flats zouden worden gebouwd. Hij onderschrijft de visie van GS dat de zichtlijn aldaar behouden moet worden. Dat betekent dat er geen precedentwerking mag optreden, terwijl met randvoorwaarden oneigenlijk gebruik van het terrein moet worden voorkomen. Bij Van Ooijen speelt ook nog dat het aan een bestaand terrein wordt gekoppeld, waardoor er op een andere locatie ruimte vrij komt dat ten goede aan de leefbaarheid moet komen. Een en ander moet nader juridisch worden onderzocht.

Mevrouw Mineur begrijpt dat de PvdA Hoef en Haag willen handhaven omdat daarover in de NV Utrecht afspraken zijn gemaakt. De PvdA hanteert o.a. de peilers woningbouw en groen. De MER voor Hoef en Haag is negatief. Zij vraagt hoe de PvdA daar tegenaan kijkt. Mevrouw Blom memoreert de prioriteitsvolgorde in de woningbouw: eerst binnenstedelijk en dan pas de uitleglocaties. Daarmee wordt voorkomen dat de randen van gemeenten zouden worden bebouwd. Vastgehouden moet worden aan de afspraken in het kader van de NV Utrecht. Wanneer zo strak aan de rode contouren wordt vastgehouden, dan moeten er wel alternatieven kunnen worden geboden, zo vindt de PvdA.

Mevrouw Mineur memoreert dat bij het project Hoef en Haag de rode contour moet worden opgerekt. Dit is nu juist een project dat men niet zou moeten willen, aldus de SP.

Mevrouw Blom antwoordt dat de PvdA aan gemaakte afspraken wil vasthouden. Het is juist dat Hoef en Haag een wat minder gunstige locatie is maar toch moet aan de afspraken worden vastgehouden.

Mevrouw Mineur geeft vervolgens aan dat goede, economisch rendabele woningen ook nu nog gesloopt worden. Zij kan daarvan desgewenst voorbeelden noemen in Utrecht en in Nieuwegein. Zij rekent op de steun van het college wanneer de SP daarover een amendement indient.

Uit notulen van de gemeenteraad van Houten blijkt dat er reeds geschoven wordt met windlocaties. Het is van groot belang dat het draagvlak er komt. Zij vraagt GS om advies hoe dat moet worden opgepakt. Wellicht kan het in de toelichting van de PRS worden opgenomen, zoals ook bij landbouw is gedaan. De SP Tweede Kamer fractie heeft vragen gesteld over de waterkrachtcentrale bij Hagestein. Die zou 4 miljoen Kw per jaar kunnen gaan opleveren. Wellicht kunnen GS zich achter dit interessante idee scharen.

Op een vraag van de heer Scherer antwoordt mevrouw Mineur dat zij inderdaad met het plan Van Ooijen worstelt; zij weet nog niet of de afweging van de SP ten gunste van het plan uitpakt.

De heer De Heer laat het volgende weten:

- Samen met het CDA wil hij op zoek naar een andere norm voor de GVE en de grondgebondenheid.
- Spreker signaleert de groei van een aantal vitale fruitteeltbedrijven die tegen de bouwbloknorm oplopen. Het gaat in dit kader niet om stallen of om dierenwelzijnsproblemen maar om koelcellen en sorteerinstallaties. De ChristenUnie is van mening dat maatwerk in deze gepast is.
- Agrarisch natuurbeheer binnen en buiten de EHS zou samen door de provincie kunnen worden opgepakt. Dat moet dan wel in de PRS worden geregeld.
- Graag gaat hij met D66 over de Waterparels aan de slag.
- Wat betreft de Oude Hollandse Waterlinie hoorde hij dat de provincie Zuid-Holland veel geld aanwent om, in overleg met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, de laatste restanten voor het voetlicht te halen.
- Wat betreft de windmolens wil hij het amendement koppelen aan een motie waarin de provincie wordt opgeroepen de komende tijd te benutten om met gemeenten, windmolenbedrijven en bewoners convenanten te sluiten over windmolenlocaties. Zo kan er aan het draagvlak worden gewerkt.

De heer Bekkers komt terug op het maatwerk voor fruitbedrijven omdat er wegens koelfaciliteiten meer bouwblok nodig is dan nu kan worden voorzien. Dergelijke bedrijven horen meer thuis op een bedrijventerrein dan in het landelijk gebied.

De heer De Heer vindt het niet reëel vitale fruitteeltbedrijven te verbannen naar een bedrijventerrein. Een beperkt aantal groeiende fruitteeltbedrijven loopt tegen de norm van 1,5 ha bouwblok op. Hij wil nagaan of er met maatwerk een oplossing kan worden gevonden.

De heer Thonon merkt op dat grote koelcellen veel energie vergen. Zou er een koppeling mogelijk kunnen zijn tussen bedrijfsuitbreiding en de opwekking van zonne-energie?

Voorts is het de vraag hoe de ChristenUnie aankijkt tegen amendering van de Oude Hollandse Waterlinie, gehoord de lichte weerstand van GS om dit op te nemen in de cultuurhistorische hoofdstructuur.

De heer De Heer vindt het op zich een goede zaak om windenergie te koppelen aan bouwblokgrootte. Ook bij stallen worden voorwaarden gesteld aan de bouwbloknormering. Dat kan uiteraard ook bij de fruitteeltbedrijven worden gedaan.

Wat betreft de Oude Hollandse Waterlinie, stelt spreker dat de oude kades en watergangen wel degelijk gemeentegrensoverschrijdend zijn. Het betreft hier een samenhangende structuur en gemeenten kunnen dat niet alleen beschermen. Naast de Linie van Linschoten zijn er nog drie andere kleine linies en zijn voorstel blijft een en ander als een samenhangend pakket te bekijken. Er liggen vele verdienmogelijkheden in het recreatieve beleid, zoals in Zuid-Holland op een innovatieve manier wordt gedaan. De provincie Utrecht kan daar eenvoudig bij aansluiten door de gehele linie in de cultuurhistorische hoofdcultuur onder te brengen. Zaak is het de restanten nu zo goed mogelijk te beschermen en in de toekomst te onderzoeken of deze nog beter geaccentueerd kunnen worden. Nu al worden er vele wandelroutes vastgelegd rond de OHWL met Europees geld en andere fondsen.

De heer Van Wikselaar vraagt de gedeputeerde alsnog te reageren op de Wulverhorst. Enerzijds staat de SGP niet te trappelen om de huidige situatie op te geven. Echter, als er voldoende argumenten zijn is de fractie bereid daarin mee te gaan. Eén van die argumenten betreft de revitaliseringkansen. Dat betekent dat het bedrijf van Snel naar Wulverhorst zal gaan, dat er partijen zijn die naar het

terrein van Snel verhuizen waardoor er andere plekken worden verlaten, die klaar staan om gerevitaliseerd te worden. Concreet is zijn vraag welke slag er nu gemaakt wordt met het opgeven van Wulverhorst als een natuurgebied? Wordt daar geld gegenereerd waardoor er elders gerevitaliseerd gaat worden? Pas dan begint er een win-win situatie te ontstaan, echter, tot op heden is dat nog niet hard gemaakt.

De PvdD zal in de komende PS-vergadering op bepaalde onderwerpen terugkomen.

Gedeputeerde Krol komt terug op opmerkingen van de VVD. Drie jaar lang is intensief met de commissie RGW overlegd om tot een nieuwe PRS te komen. Het is nu aan PS om daar een eigen politieke kleur aan te geven. De PvdA meent dat het nieuwe kabinet wellicht tot nieuwe inzichten zou moeten leiden. Er is een fundamenteel verschil van visie met het college van GS op dit punt. Het natuurbeleid en het ruimtelijk beleid zijn volledig gedecentraliseerd. Over de omvang van bouwblokken en het Akkoord van Utrecht zijn statenbesluiten genomen. Spreker hecht er zeer aan dat de uitspraken van PS bv. over de groene contour overeind blijven. De groene contour is nodig voor een robuuste EHS maar er gelden geen aanvullende beperkingen voor de landbouw. Het is zaak dat de provincie Utrecht blijf geeft van consistent beleid.

Het CDA maakte opmerkingen over de GVE. De discussie over de GVE is ontstaan omdat groeien in het Utrechtse een grondgebonden zaak is. Groeien heeft geen betrekking op intensieve veehouderij, het gaat dus niet om verdieping op de stallen of intensieve pluimveehouderij. Het gaat met name om de melkveehouderij in het Utrechtse. Spreker staat open voor verbetering van de begrippen. De tekst over de 2,5 GVE in de toelichting vindt gedeputeerde Krol wel hanteerbaar maar hij staat open voor verbeteringsvoorstellen. Wel moet men voor ogen houden dat het gaat over de duurzame groei van met name de grondgebonden melkveehouderij.

De suggestie van D66 om de Kwaliteitsgidsen als toelichting op het artikel te gebruiken zal hij in positieve zin in overweging nemen.

Hij zegt de heer Bekkers toe te zullen nadenken over de vraag hoe eventuele onduidelijkheid over de stadsrandactiviteiten kan worden weggenomen.

Gedeputeerde Krol meent dat alle windmolenlocaties uit het streekplan zijn opgenomen in de PRS. Eén locatie is in het PRS-proces afgevallen en dat is Wijk bij Duurstede, echter, die locatie heeft nooit in het streekplan gestaan. Vianen zal al dan niet via amendement aan de locatielijst worden toegevoegd.

Op de vraag van de ChristenUnie over agrarisch natuurbeheer buiten de EHS, antwoordt gedeputeerde Krol dat hierover nog discussie met het rijk moet worden gevoerd. Hierover zijn nog geen finale afspraken gemaakt.

De provincie Zuid Holland zet financiën in voor de OHWL. Wanneer er amendementen worden ingediend om hiervoor ook in het Utrechtse geld beschikbaar te stellen, dan zal hij dat honoreren.

Echter, de ChristenUnie vraagt om aanvullende ruimtelijke bescherming en dat is wat anders.

Op vragen van de SGP licht gedeputeerde Krol toe dat GS op het standpunt staan dat Wulverhorst alleen voor bedrijvigheid gebruikt mag worden mits het de revitalisering in Woerden aantoonbaar dient. Dat moet blijken uit een (financieel) onderbouwd objectief advies van de OMU. Dat betekent dat Wulverhorst niet tot ontwikkeling kan komen wanneer niet aan die voorwaarden zijn voldaan.

De heer Bekkers memoreert dat uit de inspraak met betrekking tot het plan Wulverhorst naar voren is gekomen dat omwonenden zorg hebben over ontwikkelingen in hun achtertuin. Ook is gewezen op de problemen aldaar met de waterhuishouding maar ook op de aanwezigheid van een waardevol gemaal. Zijn vraag is of GS ook voorwaarden willen stellen aan de waterhuishouding en de cultuurhistorische waarde van het gemaal.

Gedeputeerde Krol antwoordt dat er eerst al dan niet een herstructurering zal moeten plaatsvinden. Vervolgens zal er door de gemeente een bestemmingsplan moeten worden gemaakt. Daarin moeten

ook onderwerpen als water en waterhuishouding worden meegenomen. Hij kan zich voorstellen dat dit ook geldt voor aanwezige cultuurhistorische elementen. Wanneer het GS-voorstel Wulverhorst door PS wordt overgenomen, dan is hij bereid de gemeente bij het bestemmingsplantraject nog eens extra te attenderen op de twee door GroenLinks genoemde punten.

De heer Thonon komt terug op de windmolenlocaties uit de oude structuurvisie die nu zouden zijn meegenomen. Echter, de locaties Baambrugge, Breukelen en Woerden uit de oude structuurvisie zijn niet in de nieuwe PRS-kaart opgenomen.

Gedeputeerde Krol deelt mede dat dit locaties zijn waarvoor geen draagvlak bestond.

Gedeputeerde De Vries komt terug op de opmerking van mevrouw Mineur over de waterkrachtcentrale bij Hagestein. Een en ander is bij GS bekend en het wordt meegenomen in de ontwikkeling van Hoef en Haag voor energievoorziening.

Op voorhand mag niet worden aangenomen dat een amendement over sloop van sociale woningen zomaar door GS zal worden ondersteund. De taak van de provincie in deze luistert erg nauw.

Immers, als het gaat om corporaties hebben gemeenten een belangrijke taak en rol.

Mevrouw Mineur begrijpt dat de gedeputeerde de waterkrachtcentrale koppelt aan Hoef en Haag.

Kan het één niet zonder het ander gerealiseerd worden? Zij kan zich dat niet voorstellen.

Gedeputeerde De Vries antwoordt dat dit niet zo zou hoeven te zijn. Echter, tot nu toe is het onderzoek naar de waterkrachtcentrale altijd gecombineerd met de ontwikkeling van Hoef en Haag omdat de waterkrachtcentrale kan dienen als een lokale energievoorziening van Hoef en Haag.

Wat betreft TOP- en SUBTOP-gebieden, licht gedeputeerde De Vries toe dat daar zeker aandacht voor is. Gesprekken zijn gaande met de waterschappen, ook om na te gaan of er met het oog op de verdrogingopgave gezamenlijk kan worden opgetrokken. Scherp wordt nagegaan wat al dan niet haalbaar is, met het oog op de beperkte beschikbare middelen.

Als recreatiegedeputeerde komt hij terug op de opmerkingen die over het Henschotermeer zijn gemaakt. Het EHS regime is herbezien. Natuurwaarden zijn herberekend en bekeken. Daaruit kwam naar voren dat het handhaven van het Henschotermeer als geheel in de EHS niet aan de orde is.

Daardoor ontstaat er meer ruimte voor recreatie, zoals is besproken in het licht van de Recreatievisie en komt er tussen de PRS en de Recreatievisie een goede koppeling tot stand.

De heer Thonon vraagt nogmaals hoe hoog Hoef en Haag op de prioriteitenlijst staat van de regionale afstemming woningbouw.

Gedeputeerde De Vries antwoordt dat Hoef en Haag genoemd wordt als een zoeklocatie voor de gemeente Vianen. In het kader van de Woonvisie wordt de duurzaamheidladder gebruikt voor binnenstedelijke ontwikkeling. Hij zal zijn middelen niet inzetten voor een locatie als Hoef en Haag maar op binnenstedelijke locaties bv. in Utrecht, Amersfoort of Zeist. Hoef en Haag zal door de gemeente en de markt moeten worden ontwikkeld en niet met steun van de provincie Utrecht.

De heer Bekkers memoreert dat Statenfracties in de afgelopen periode frequent zijn benaderd door de ontwikkelaar van Hoef en Haag. Door de gretigheid van partijen w.o. de gemeente Vianen om Hoef en Haag te realiseren, zullen die partijen in hun motivering ver gaan. Dat alles geeft hem niet het vertrouwen dat er geredeneerd wordt vanuit een commitment aan de lader voor duurzame verstedelijking, maar wel vanuit het commitment om de verstedelijking in Hoef en Haag te realiseren. Hij roept GS nogmaals op om de ladder voor duurzame verstedelijking aan te scherpen en iets verder te gaan dan alleen een motivering te verlangen. Het gaat erom dat partijen strakker aan het beleid kunnen worden gehouden.

Gedeputeerde De Vries wijst op de bestuurlijke afspraken die in het kader van de NV Utrecht zijn gemaakt. Hij zegt toe dat hij zich samen met gedeputeerde Krol nogmaals zal beraden over mogelijke aanscherping van dit punt. Tijdens de PS vergadering zal hij daarop terugkomen.

De heer Kilic vraagt GroenLinks op welke manier de ladder voor duurzame verstedelijking in relatie tot Hoef en Haag kan worden aangescherpt.

De heer Bekkers is geen voorstander van het aanleveren van een motivatie dat aan voorwaarden is voldaan. Z.i. moet worden gesteld dat een ontwikkeling pas wordt toegestaan wanneer de behoefte, de multimodale ontsluiting alsmede het feit dat er geen herstructurering kan plaatsvinden daadwerkelijk is aangetoond. Dat is een scherpere formulering dan het opnemen van een motivering in de toelichting op het bestemmingsplan.

De voorzitter rondt de discussie over dit agendapunt af. Hij dankt de medewerkers die het PRS-proces hebben gefaciliteerd. Er liggen nog enkele vragen voor:

- Het verzoek is om amendementen e.d. uiterlijk donderdag 31 januari bij de heer Jonge Poering in te dienen met afschrift naar de griffie.
- Dat geldt ook voor de inbreng van vandaag. Het verzoek is deze ook schriftelijk naar de heer Jonge Poerink en de griffie toe te zenden.
- Hij vraagt of er behoefte is aan een woordvoerdersoverleg, mogelijk op 28 januari a.s. De voorzitter constateert dat deze commissie daar geen behoefte aan heeft.

8. Statenvoorstel wijziging Landschapsverordening provincie Utrecht 2011 met het oog op bescherming van de duisternis en de verruiming van de vrijstelling voor rotondereclameborden en historische vaartuigen

Dit voorstel wordt als sterstuk aan PS voorgelegd.

De heer Hoefnagels vraagt mevrouw Blom of zij nog eens wil kijken naar haar vraag over lichthinder; dit is in deze Landschapsverordening opgenomen.

Mevrouw Blom heeft geconstateerd dat dit punt slechts beperkt in de verordening is opgenomen. Zij heeft geen reden daar nu verder op in te gaan.

9. Statenvoorstel wijziging Waterverordening Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht

Dit voorstel wordt als sterstuk aan PS voorgelegd.

10. Statenbrieven en ingekomen stukken

Ter informatie.

10.1 Memo GS van gedeputeerde Drol inzake duiding natuur in Regeerakkoord

Ter informatie.

10.2 Voortgangsrapportage Europastrategie

Ter informatie.

10.3 Convenant Schoon water in de fruitteelt

Ter informatie

11. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.

